Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural
Direcció General de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic

PLEC DE PRESCRIPCIONS TÈCNIQUES PER A LA CONTRACTACIÓ DEL SERVEI VISITES/TALLER A ESTACIONS DE LA XVPCA, PROPIETAT DEL DEPARTAMENT D'ACCIÓ CLIMÀTICA, ALIMENTACIÓ I AGENDA RURAL

Número expedient: AG-2023-408

1. ANTECEDENTS

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya en el seu article 144.1.h estableix que correspon a la Generalitat la competència sobre la regulació de l'ambient atmosfèric i de les diverses classes de contaminació d'aquest, la declaració de zones d'atmosfera contaminada i l'establiment d'altres instruments de control de la contaminació, amb independència de l'administració competent per a autoritzar l'obra, la instal·lació o l'activitat que la produeixi.

El Decret 277/2016, de 2 d'agost, de reestructuració del Departament Territori i Sostenibilitat, estableix les funcions i l'estructura de la Direcció General de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic (DGQACC). En aquest decret s'estableix que correspon a aquesta Direcció supervisar, coordinar i gestionar l'avaluació i la vigilància de la qualitat de l'aire. En concret, ordenar, instal·lar i fer el manteniment de la Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació Atmosfèrica de Catalunya (XVPCA).

D'acord amb el Decret 21/2021, de 25 de maig, de creació, denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, correspon al Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural l'exercici de les atribucions pròpies de l'Administració de la Generalitat en l'àmbit de la planificació i qualitat ambiental.

El Decret 253/2021, de 22 de juny, de reestructuració del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, estableix en l'article 6 que la DGQACC depèn de la Secretaria d'Acció Climàtica del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural (DACC) i que manté les funcions i l'estructura previstos al Decret 277/2016, de 2 d'agost.

La XVPCA va ser creada per la Llei 22/1983, de 21 de novembre, de protecció de l'ambient atmosfèric i es defineix a l'Ordre de 20 de juny de 1986. El Decret 322/1987, de desplegament de la Llei de protecció de l'ambient atmosfèric també desenvolupa certs aspectes referents a l'estructura i el funcionament. Així mateix, la xarxa és l'eina per dur a terme la determinació de la presència de diferents contaminants en aire així com la seva evolució en el temps i el territori. Aquest estudi permet avaluar la qualitat de l'aire.

El Reial decret 102/2011, de 28 de gener, relatiu a la millora de la qualitat de l'aire estableix que s'han d'avaluar la qualitat de l'aire al territori, entre altres, per als contaminants òxids de nitrogen, ozó, sulfur d'hidrogen, benzè, partícules en suspensió amb diàmetre inferior a 2,5 i 10µm.

Durant els darrers anys, la contaminació atmosfèrica ha esdevingut un àmbit d'interès creixent per a les administracions i un aspecte d'anàlisi i seguiment essencial per a

conèixer la salut ambiental de les ciutats i les afectacions sobre les persones que hi viuen.

2. NECESSITATS A SATISFER

Difondre la informació i el coneixement sobre qualitat de l'aire que disposa la DGQACC d'una manera entenedora i participativa. Implicar a la societat i les administracions, per tal de fer-los partícips i fomentar bones pràctiques per millorar la qualitat de l'aire del seu municipi.

3. OBJECTE

L'objecte d'aquest document és establir les característiques tècniques per a la realització del servei de visites/taller a les estacions de la XVPCA, que s'oferiran a les escoles amb l'objectiu d'augmentar la sensibilització ambiental en vers la contaminació atmosfèrica.

4. METODOLOGIA DE TREBALL

El nombre màxim de visites serà 100 per any amb una durada de 1,5 hora/taller i ateses per dos educadors ambientals. La majoria d'aquestes visites es faran entre setmana, però puntualment també s'haurà de donar, si escau, aquest servei en cap de setmana.

L'àmbit territorial inclou tot Catalunya atès que la XVPCA es distribueix per tot el territori català. De les 100 visites, la distribució aproximada haurà de ser del 50% per la regió metropolitana de Barcelona i 50% resta del territori.

En l'execució dels tallers i visites s'inclouen les següents tasques que durà a terme l'empresa adjudicatària:

- Organització i coordinació:

  L'empresa adjudicatària assumirà la organització i coordinació de les visites i els tallers sol·licitats directament al Servei de Vigilància i Control de l'Aire (SVCA) de la DGQACC. Paral·lelament l'empresa adjudicatària pot oferir aquests tallers per encàrrec de la Generalitat de Catalunya. En tot moment, l'empresa adjudicatària haurà de facilitar als tècnics del SVCA la informació actualitzada d'aquesta planificació de les visites i el SVCA donarà el vist i plau final per portar-la a terme.

- Preparació de la dinàmica de treball i els continguts de cada sessió:

  Pel que fa al material didàctic adaptat als diferents nivells (primària, secundària, batxillerat i grau mig o superior) serà proporcionat pel SVCA.
  L'empresa haurà de disposar el material necessari per dur a terme els tallers i haurà de reposar-lo quan hagi finalitzat la seva vida útil.

  El material necessari per dur a terme els tallers segons el nivell és el següent:

  - Taller de cicle superior de primària:

- Dinàmica 1
  - 2 gots d'aigua (un amb aigua neta i un amb aigua bruta (amb sorra per exemple)
  - 1 Peixera de metacrilat
  - Ninots (1 adult + 1 bebè + 1 infant)
  - 300 Pilotes de ping-pong blanques
  - 120 Pilotes de ping-pong negres

- Dinàmica 2

  - Làmina de sobretaula de material resistent que simuli una ciutat, per tal de fer un joc interactiu.
  - Ninots (1 adult + 1 infant + 1 bebè amb cotxet)
  - Vehicles de joguina
  - 3 Boles de poliestirè expandit (color blanc): 1 de 10 cm de diàmetre, 1 de 2.5 cm de diàmetre i 1 d'1 cm de diàmetre.
  - 1 Pilota gran de pilates (50 cm de diàmetre)
  - 1 Lupa
  - Peixera de metacrilat
  - 300 Pilotes de ping-pong blanques
  - 120 Pilotes de ping-pong negres
  - 1 pilota de color taronja
  - 1 Llanterna solar

- Taller de primer cicle d'ESO:
  - Dinàmica 1
    - 2 gots d'aigua (un amb aigua neta i un amb aigua bruta (ple de sorra per exemple)
    - Ninots (1 adult + 1 infant + 1 bebè amb cotxet)
    - 3 Boles de poliestirè expandit (color blanc): 1 de 10 cm de diàmetre, 1 de 2.5 cm de diàmetre i 1 d'1 cm de diàmetre.
    - 1 Pilota gran de pilates (50 cm de diàmetre)
    - 1 Lupa
    - 1 Peixera de metacrilat
    - 300 Pilotes de ping-pong blanques
    - 120 Pilotes de ping-pong negres
    - 1 pilota de color taronja
    - 1 Llanterna solar

  - Dinàmica 2

    - 4 tubs de metacrilat
    - Colorant alimentari (2 colors)
    - Aigua calenta (3L)
    - Aigua freda (3L)
    - 1 Llanterna solar
    - 1 Pilota de ping-pong taronja
    - 2 Pilotes de ping-pong negres

- 1 Ventilador
- 1 Núvol-regadora
- 1 Cotxe-màquina de bombolles de sabó

- Taller de segon cicle d'ESO:
  - Dinàmica 1
    - Ninots (1 adult + 1 bebè + 1 infant)
    - 3 Boles de poliestirè expandit (color blanc): 1 de 10 cm de diàmetre, 1 de 2.5 cm de diàmetre i 1 d'1 cm de diàmetre.
    - 1 Pilota gran de pilates (50 cm de diàmetre)
    - 1 Lupa
    - 1 Peixera de metacrilat
    - 300 Pilotes de ping-pong blanques
    - 120 Pilotes de ping-pong negres
    - 1 pilota de color taronja
    - 1 Llanterna solar
    - Làmina de sobretaula de material resistent que simuli una ciutat, per tal de fer un joc interactiu.
    - Vehicles de joguina

  - Dinàmica 2

    - 15 plafons amb gràfiques en A3 (facilitats pel departament en format pdf)
    - Tubs de metacrilat (4 tubs)
    - Colorant alimentari (2 colors)
    - Aigua calenta (3L)
    - Aigua freda (3L)
    - 1 Ventilador
    - 1 Cotxe-màquina de bombolles de sabó

- Taller de de batxillerat/cicles formatius:
  - Dinàmica 1
    - 15 plafons amb gràfiques en A3 (facilitats pel departament en format pdf)
    - Làmina de sobretaula de material resistent que simuli una ciutat, per tal de fer un joc interactiu.
    - 2 plafons de les estacions A3
    - 1 Llanterna solar
    - 4 Pilotes ping-pong negres
    - 2 Pilotes ping-pong taronges

  - Dinàmica 2

    - "Robot-smoker"
    - 1 Cigarret
    - 1 Filtre
    - 4 Tubs de metacrilat

- Colorant alimentari (2 colors)
- Aigua calenta (3L)
- Aigua freda (3L)

- Enviament previ a la visita/taller de la guia didàctica als mestres que sol·licitin les visites guiades, per poder desenvolupar-los directament a l'aula com a treball previ, i seleccionar aquells que es vulguin treballar durant la visita.

- Proveir als educadors amb el material necessari per a la realització de cada taller (material imprès i altres materials fungibles que siguin d'un sol ús per la visita/taller).

- Realització de la visita/taller.

  Els tallers estaran adreçades a diferents nivells d'ensenyament: primària, secundària, batxillerat i grau mig o superior, així com a grups de ciutadans interessats (per exemple associacions de veïns o centres cívics) amb una duració màxima d'una hora i mitja, per un màxim de 30 alumnes.

  Per a la realització d'un taller seran necessaris 2 educadors, que hauran de tenir formació en l'àmbit mediambiental.

  La dinàmica del taller serà la següent: inicialment amb tot el grup es realitza la dinàmica experimental 1 i un cop finalitzada, el grup es divideix en dos. Un grup realitzarà la dinàmica experimental 2 mentre l'altre grup realitza la dinàmica de visita de l'estació. Un cop finalitzades es farà en l'ordre invers.

- Retorn de l'assimilació dels continguts al SVCA i dels resultats de l'enquesta de satisfacció.

<u>Consideracions generals</u>

El SVCA facilitarà un llistat de les estacions que es poden visitar, així com les claus per poder accedir a elles.

<u>Condicions complementàries</u>

- L'empresa adjudicatària haurà de gestionar la formació i contractació dels educadors que realitzaran els tallers i visites dissenyats i ha de complir amb la legislació vigent en matèria de seguretat i salut.
- L'empresa adjudicatària haurà d'assegurar que l'estació queda en les mateixes condicions que es va trobar i si no fos possible, avisarà al SVCA de les possibles incidències ocorregudes tan aviat com sigui possible.
- En acabar els treballs es procedirà a la realització d'una valoració conjunta del projecte entre SVCA i l'empresa adjudicatària amb l'objectiu d'avaluar i millorar la prestació del servei.

5. COMUNICACIÓ ENTRE L'EMPRESA ADJUDICATÀRIA I EL DACC

S'establirà una comunicació fluida i permanent amb l'empresa adjudicatària. Ordinàriament la comunicació entre l'empresa adjudicatària i el SVCA es farà mitjançant un correu via web (adreça: xarxa_aire.accioclimatica@gencat.cat).

També es faran les reunions de seguiment que siguin necessàries amb els representants de l'empresa adjudicatària per a una òptima coordinació amb el SVCA. Com a mínim es faran trimestralment i seran telemàtiques o, en cas necessari, a la seu de la Secretaria d'Acció Climàtica, al C. Foc 57 de Barcelona. S'emetran actes d'aquestes reunions.

Així mateix l'empresa adjudicatària gestionarà qualsevol possible desviació de manera ràpida i eficaç.

En els següents casos l'empresa adjudicatària informarà al SVCA immediatament:

- Cancel·lació de visita per motius meteorològics o per qualsevol altra circumstància.
- Quan es produeixi qualsevol incidència que afecti al desenvolupament de l'activitat.
- Quan en una estació o unitat mòbil es detecta alguna anomalia per la qual cal realitzar un manteniment correctiu.

6. CONFIDENCIALITAT I PROTECCIÓ DE DADES

L'empresa adjudicatària ha d'assumir el compromís de tractar de manera confidencial tota la informació i documentació recollida i generada en el decurs de les activitats previstes objecte de la oferta. La informació que es sol·licitarà a les escoles interessades és el nom i cognom d'una persona de contacte, el correu electrònic del contacte, el número de telèfon, el curs i el nombre de persones que assistiran al taller. Ateses les tasques a realitzar i la tipologia de les dades protegides utilitzades, el nivell de risc pel que fa al tractament de dades es considera baix.

7. TERMINI D'EXECUCIÓ

8 mesos des de la formalització del contracte i com a màxim fins el 31 de desembre de 2023.

Isabel Hernandez i Cardona
Subdirectora general de Prevenció i Control
de la Contaminació Atmosfèrica

Signat electrònicament